

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 08-03-2023

Mødedato Onsdag d. 08. marts 2023 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse - vandforsyningsplan.....	3
Affaldshåndteringsplan - Godkendelse af plan.....	4
Affaldsområdet - Selskabsgørelse af kommunens affaldsydelser.....	9
Igangsættelse og godkendelse af debatoplæg - Teknisk anlæg, Biogasanlæg, Ilskovvej nord for Ika	13
Forslag til DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune.....	19
Uhre Byvej 7A, Brande - Landzonetilladelse - Opstilling af 48 meter høj telemast.....	23
Anmodning om tilskud til udsætning af laks i Skjern Å-systemet.....	28
Orientering om badesøer samt navngivning af søer ved motorvejen øst for Ikast.....	30
Vandområdeplanindsats i Skjern Å ved Mes Sø.....	32
Godkendelse af Varmeprojektforslag - Udvidelse af forsyningsområde - Del af Holmevej og Nørho	36
Temadrøftelse - Finansierings- og implementeringsstrategi for grønne indfaldsveje, alléer og boligo	40
Meddelelser.....	42
Lukket:	44

Punkt 1: Temadrøftelse - vandforsyningsplan

13.02.08-P15-1-22

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 08. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Punktet drøftes

Sagsfremstilling

I henhold til Vandforsyningsloven skal kommunen udarbejde og vedtage en vandforsyningsplan, som skal indeholde oplysninger om de eksisterende og planlagte forhold indenfor vandforsyningsområdet. Ikast-Brande Kommune har ikke tidligere haft en vandforsyningsplan, men der har været en vandforsyningsplan for hver af de tre gamle kommuner – henholdsvis Ikast (2004-2007), Brande (1994-2005) og Nørre Snede (1989-2003). Teknik og Miljø er nu i gang med at udarbejde en ny samlet vandforsyningsplan.

Teknik og Miljø vil på dette udvalgs møde komme med et oplæg til en temadrøftelse om vandforsyningsområdet, generelt om vandforsyningsplanen, hvor vandforsyningsplanen befinder sig i forhold til kommunens øvrige planer, hvad planen skal indeholde, hvor har man politisk indflydelse, hvordan planen udmøntes i praksis, og hvad rollefordelingen er mellem kommunen og de almene vandforsyninger.

På udvalgs mødet i september vil Teknik og Miljø forelægge Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget nogle specifikke områder af planen, som vi ønsker, at udvalget tager beslutning om. Et udkast til den endelige vandforsyningsplan forventes klar til at forelægge udvalget i december 2023, inden den sendes i offentlig høring.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 2: Affaldshåndteringsplan - Godkendelse af plan

07.01.00-P15-1-18

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- affaldshåndteringsplan 2020-2026 for Ikast-Brande Kommune godkendes endeligt med de ændringer, der er anbefalet i sagsfremstillingen

Sagsfremstilling

Den 10. oktober 2022 besluttede byrådet at sende Forslag til Affaldshåndteringsplan 2022 i offentlig høring. Høringsperioden er nu overstået, så byrådet kan beslutte, om man ønsker at vedtage affaldshåndteringsplanen endeligt med de ændringer, som Teknik og Miljø anbefaler i sagsbeskrivelsen.

I høringsperioden indkom der 7 høringssvar, alle svar er fra samme borger. Høringssvarene er behandlet længere fremme i sagsbeskrivelsen, her fremgår det også om høringssvarene bør give anledning til ændringer i den endelige affaldshåndteringsplan.

I sagsbeskrivelsen fremgår det, hvilke ændringer Teknik og Miljø anbefaler byrådet at foretage i den endelige affaldshåndteringsplan. Anbefalingerne sker på baggrund af de indkomne høringssvar, og nogle redaktionelle rettelser.

I et bilag til dette dagsordenspunkt er disse ændringer uddybet.

Affaldshåndteringsplanen beskriver Ikast-Brande Kommunes mål for forebyggelse, effektiv udnyttelse- og genanvendelse af borgernes og virksomhedernes affald. Affaldshåndteringsplanen dækker en 12-årig periode med fokus på de første 6 år fra 2020 til 2026.

Opstarten på arbejdet blev født med Klimaplanen for en grøn affaldssektor i 2020 og det tidligere Byråds beslutning om, hvilket affaldssystem der skulle implementeres i Ikast-Brande Kommune. Det nye affaldssystem er som bekendt indsamling af de 10 fastlagte affaldstyper, herunder indsamling af genanvendeligt affald ved husstanden. Efterfølgende har Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalg drøftet nye initiativer til affaldshåndteringsplanen på en række møder i foråret 2022 og der er besluttet, at affaldshåndteringsplanen skal omhandle de 5 nedenstående temaer.

Planen rummer 5 overordnede temaer med 18 konkrete initiativer og handlinger, der skal hjælpe med at indfri visionen og de ambitiøse mål om øget genanvendelse.

Nogle af de væsentligste initiativer og handlinger er:

Tema 1: Indsamling af 10 affaldstyper. Fra udgangen af 2022 skal alle i Danmark sortere affaldet i ti typer affald, som afhentes ved husstanden.

Tema 2: Affaldsforebyggelse, direkte genbrug og øget genanvendelse. Der indrettes bl.a. "genbrugsområder" som skal fremme direkte genbrug mellem borgere og virksomheder på genbrugspladserne

Tema 3: Kommunen som virksomhed. Der er øget fokus på "Ikast-Brande Kommune som virksomhed" og at kommunen skal være på forkant med de nye krav til blandt andet sortering af affald på kommunens institutioner og virksomheder og i offentlige parker og byrum m.v.

Tema 4: Bedre affaldsbehandling. Der er stillet krav til øget sporbarhed i hele affaldskæden, hvilket betyder at de affaldsanlæg som modtager det indsamlede affald skal dokumentere og oplyse hvor meget affald der reelt genanvendes og hvor eventuelle sorteringsrester ender.

Tema 5: Kommunikation og formidling. Teknik og Miljø vil fortsætte med at udbygge de digitale løsninger til borgerne og vejlede både virksomheder og landbrug samt tilbyde skoler og institutioner viden om og inddrage dem via leg og læring til fremtiden grønne forbrugere.

Høringssvar og vurdering af høringssvar

Høringsperioden er nu overstået, og der er indkommet 7 høringssvar til affaldshåndteringsplanen. En oversigt over høringssvarene er vist i bilaget høringssvar. Det fremgår af notatet hvordan Teknik og Miljø vurderer bemærkningerne.

Alle høringssvar er indsendt af samme borger.

Høringssvarene fordeler sig med 4 konkrete spørgsmål til affaldsmængder i planen. Ét høringssvar efterlyser en bedre struktur og opbygning af planen. Og endelig 2 høringssvar som efterlyser konkrete mål for direkte genbrug, disse indeholder bl.a. links til andre kommuners affaldsplaner.

I vedlagte bilag med høringsnotat har Teknik og Miljø opsummeret høringssvarenes væsentligste bemærkninger. Desuden fremgår det af høringsnotatet, hvordan Teknik og Miljø vurderer bemærkningerne og om de eventuelt bør medføre ændringer i den endelige affaldshåndteringsplan.

Teknik og Miljø's samlede vurdering af høringssvarene

Teknik og Miljø vurderer, at de 3 emner alle giver anledning til ændringer i den endelige affaldsplan.

A. Høringssvar omkring affaldsmængder

Borger bemærker, at affaldsmængden der afsættes til forbrænding ikke stemmer overens i planens afsnit 3 og 4 . På side 19 i affaldsplanen er der anført 19.927 ton, hvilket er forskelligt fra mængden side 23 i affaldshåndteringsplanen hvor der er anført 25.368 ton.

Teknik og Miljø's vurdering:

Teknik og Miljø konstaterer, at bemærkningen er helt korrekt. Opgørelsen af de 2 tal stammer fra hver sin datakilde, hhv. Affaldsdatasystemet og kommunens egne registreringer fra AFLD og Affaldsviden.dk.

Affald fra Ikast-Brande Kommunes husholdninger til energiudnyttelse: 9.316 ton (datakilde: Affaldsviden.dk og AFLD)

Affald fra Ikast-Brande Kommunes virksomheder til energiudnyttelse: 16.052 ton (datakilde: Affaldsdatasystemet)

I alt: 25.368 ton affald til energiudnyttelse fra Ikast-Brande Kommune i 2021.

Ikast-Brande kommune er medejer af Energnist, og der er anvisningspligt til selskabet.

Energnist oplyser, at der er modtaget 19.927 ton affald til energiudnyttelse fra Ikast-Brande Kommune (datakilde: Energnist).

Dvs. der er forskel på 16.052 ton (datakilde: Affaldsdatasystemet) og 10.611 ton (datakilde: Energnist) fra virksomheder i Ikast-Brande Kommune til energiudnyttelse i 2021.

I en ideel verden var dette tal det samme, men i den virkelige verden er der mange grunde til, det ikke er. Nogle af grundene er:

Datakvaliteten i Affaldsdatasystemet er lav
Anvisningspligten overholdes ikke altid
Affald bliver indsamlet og afleveret på tværs af kommunegrænser

Teknik og Miljø anbefaler derfor, at der tilføjes en bemærkning i den endelige affaldshåndteringsplan om at opgørelsen af affaldsmængder til forbrænding er forskellig på grund af

- Datakvaliteten i Affaldsdatasystemet er lav
- Anvisningspligten overholdes ikke altid
- Affald bliver indsamlet og afleveret på tværs af kommunegrænser

B. Høringssvar omkring struktur og opbygning af affaldshåndteringsplan

Borger bemærker at strukturen i affaldshåndteringsplanen er lidt forvirrende med 10 kapitler, 5 temaer og 3 dele.

Teknik og Miljø's vurdering:

Teknik og Miljø tager bemærkningen til efterretning. Der er arbejdet med layoutet i den endelige plan. Planen er nu opbygget med 2 dele. Del 1 indeholder Evaluering og kortlægning. Del 2 indeholder planlægning og målsætning. Der er fastholdt en opbygning med 5 temaer. Der er tilføjet flere fotos, som visuelt giver en bedre læseoplevelse.

C. Høringssvar omkring fastsættelse af konkrete mål for direkte genanvendelse

Høringssvaret indeholder bemærkninger til Tema 2 vedr. Affaldsforebyggelse, direkte genbrug og øget genanvendelse samt Tema 3: Kommunens som virksomhed.

Der er vedlagt inspiration fra Silkeborg Kommune, Horsens Kommune og Skanderborg Kommune. Fælles for de vedlagte kommuners affaldsplaner er at de har fastsat nogle kvantitative mål for direkte genbrug.

Borger efterlyser konkrete målsætninger i Ikast-Brande Kommune eksempelvis, etablering af reparationscafé, konkrete mål for direkte genbrug, etablering af en materialebank for kommunens institutioner og lignende.

Teknik og Miljø vurdering:

Teknik og Miljø vurderer, at det kan være svært at følge op på en konkret målsætning om at øge mængden af direkte genbrug. Direkte genbrug er affaldsemner som afleveres på "genbrugsområdet", hvor andre borgere tager det med hjem som de kan bruge. Målingen af disse affaldsmængder kan kun ske ved stikprøver og optælling. Teknik og Miljø vurderer, at indsatsområdet er rummeligt beskrevet og kan indeholde nye initiativer og udfoldes mere end planen beskriver.

Ændringer i forhold til udkast til affaldshåndteringsplan 2020-2026

I forhold til udkast til affaldshåndteringsplanen anbefaler Teknik og Miljø, at der i den endelige affaldsplan bliver foretaget nedenstående ændringer:

Affaldsmængde til forbrænding:

Der tilføjes en bemærkning om forskellen i de opgjorte affalds mængder til forbrænding.

Opbygning/struktur af affaldshåndteringsplanen:

Den endelige affaldshåndteringsplan gøres mere overskuelig med opbygning i 2 dele og med 5 temaer i handlingsplanen.

Konkrete mål for direkte genbrug:

Der tilføjes en bemærkning om at andre initiativer om affaldsminimering kan indeholdes i temaet, og at der undersøges hvordan konkrete mål for direkte genbrug kan fastsættes.

Udvalget skal tage stilling til følgende:

Udvalget skal tage stilling til om affaldshåndteringsplanen kan blive vedtaget endeligt med de anbefalede ændringer.

Udvalget har følgende muligheder:

- at vedtage affaldshåndteringsplanen uden ændringer eller at vedtage affaldshåndteringsplanen med de anbefalede ændringer.

Klimamæssig vurdering af affaldshåndteringsplanen

Der følges løbende op på de klimamæssige effekter af de igangsatte initiativer.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen. Omkostninger til initiativer indarbejdes i de kommende års budgetter.

Bilag

Affaldshåndteringsplan

Hørings svar Sagsforløb af ny affaldshåndteringsplan 202223

Punkt 3: Affaldsområdet - Selskabsgørelse af kommunens affaldsydelser

07.00.00-S29-4-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udkast til procesplan godkendes.

Sagsfremstilling

Et bredt flertal af folketingets partier har den 30. august 2022 indgået aftale om, at selskabsgøre de kommunale affaldsydelser. Den egentlige lovgivning forventes godkendt i efteråret 2023 med forventet ikrafttræden ultimo 2024.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets er tidligere blevet informeret om sagen på mødet den 28. september 2022.

Teknik og Miljø vil arbejde på at sikre en god forberedelse af opgaven med fokus på, at finde den bedste model for Ikast-Brande Kommune. Der bør også bemærkes, at kommunen efter udskillelsen skal sikre, fortsat at have relevante kompetencer indenfor affaldsområdet. Der bør være fokus på snitfladen mellem myndighed og drift og de gråzoner, som er imellem administrationens forskellige opgaver.

I forhold til procesplanen forventer Teknik og Miljø at begynde den politiske behandling, hvor første skridt er, at fastlægge en politisk "hensigtserklæring" eller "princip beslutning" om hvad Kommunen vil med selskabet. Der skal i processen sikres klarhed over de forskellige modellers konsekvenser for kommunens styring af det kommende selskab, herunder belyse hvad en ejerstrategi kan og mulighederne for at benytte dette som styringsredskab.

Opgaven med selskabsgørelse er kompleks og advokatvirksomheden Horten, opdeler opgaven i nedenstående procesplan. Horten har assisteret flere kommuner i arbejdet med at selskabsgøre forskellige ydelser eksempelvis på vand/spildevandsområdet.

Affaldsselskabets rolle:

Kommunens affaldsselskab AFLD har den 23. januar 2023 afholdt et temamøde for politikere og embedsmænd i de 6 medlemskommuner. AFLD ejes af kommunerne Billund, Herning, Hedensted, Ringkjøbing-Skjern, Varde og Ikast-Brande. Ikast-Brande Kommune var repræsenteret med 4 politikere og 2 embedsmændsfolk. På mødet var der indlæg fra Dansk Affaldsforening og andre eksterne organisationer og konsulenter med fokus på opgave og proces, herunder forskellige opmærksomhedspunkter i arbejdet med selskabsgørelsen.

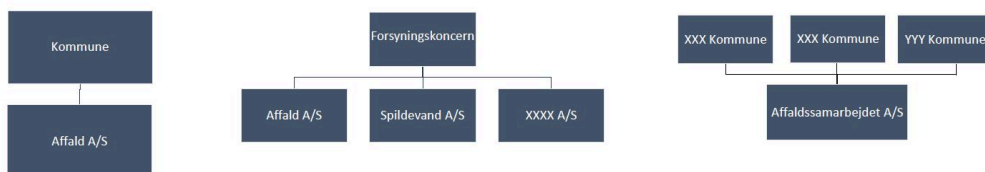
På temamødet fremlagde AFLD et forslag om, at ejerkommunerne sammen med AFLD påbegynder en fælles undersøgelse med det formål, at få belyst mulige løsningsmodeller for at imødesæ/ klarlægge de kommende krav til selskabsgørelse af de kommunale affaldsydelser. Der var på mødet en bred tilslutning til dette forslag.

Der blev fremsat følgende 3 modeller til nærmere undersøgelse:

Model 1: Der etableres et selvstændigt selskab f. eks. "Ikast-Brande Affald", alene ejet af kommunen.

Model 2: Der etableres et multiforsyningskoncern f.eks. "Ikast-Brande Forsyning A/S", hvor de kommunalt ejede forsyningsarter samles i et selskab. Der kan principielt være tale om bl.a. Affald, spildevand, vand, fjernvarme, el-produktion, gas mm. Selskabet forventes at være 100% ejet af kommunen.

Model 3: Der etableres et tværkommunalt selskab udelukkende med fokus på affald f.eks. "Affaldssamarbejdet A/S", ejet sammen med en eller flere andre kommuner.

Figuren illustrerer de 3 modeller beskrevet ovenfor. Kilde: Steder skaber folk.

Arbejdet med model analysen foregår i en projektstyret arbejdsgruppe. AFLD har efterfølgende fremsendt et modificeret forslag efter input fra mødet og faggruppen, som fremgår nedenfor:

Projektorganiseringen består af to følgegrupper bestående af hhv. politiske repræsentanter og af Teknisk Råd, og hvor styregruppen består af kommunernes repræsentant i faggruppen. AFLD planlægger i samarbejde med kommunerne at udarbejde et udkast til et kommissorium og arbejdsgrupper mv.

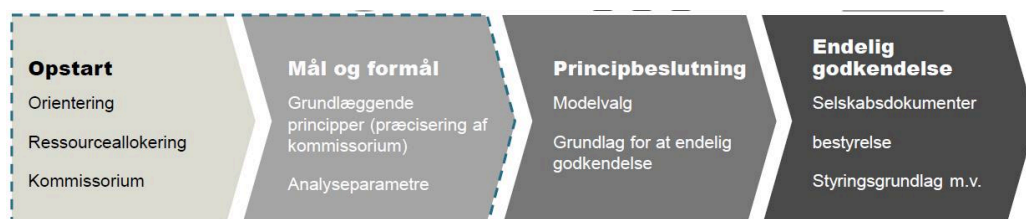
Ikast-Brande Kommune:

Sideløbende med den tværkommunale afdækning af mulige løsningsmodeller har Ikast-Brande Kommune egne sonderinger om mulige samarbejder med andre kommuner, som har affaldsordninger, der ligner vores og hvor der er mulighed for synergi og effektivisering af fremtidig drift.

Der planlægges afholdt et fællesmøde i marts 2023 omkring selskabsgørelse af affaldsområdet, Laila Kildesgaard direktør "Steder skaber folk" faciliterer mødet, mellem Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i Herning Kommune og Klima, Natur- og Bærdygtighedsudvalget i Ikast-Brande Kommune. Der er endvidere aftalt et borgmestermøde mellem Ringkjøbing-Skjern, Herning og Ikast-Brande Kommune.

Et væsentligt element i forberedelsesfasen er, at afdække den nuværende organisering og mulighedsrummet for den fremtidige organisering. Her tænkes blandt andet på serviceniveau og tilbudte ydelser, indsamlingsordninger og antal genbrugspladser og lignende. Foruden fremdrift i forhold til sortering og indsamling af de 10 fraktioner og hovedpunkter i affaldsplanen, samt grøn profil og kobling til DK2020.

Den politiske proces planlægges opdelt i følgende faser:

Figuren viser et forslag til den politiske proces forbundet med selskabsgørelse i kommunen. Kilde: Horten A/S

Teknik og Miljø arbejder på en nærmere beskrivelse af de grundlæggende principper og planlægger at behandle sagen på mødet i april/maj, hvor der lægges op til en politisk beslutning og hensigtserklæring om hvad Ikast-Brande Kommune ønsker af det kommende affaldsselskab, og hvilke prioriteringer kommunens vægter / prioriterer.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 4: Igangsættelse og godkendelse af debatoplæg - Teknisk anlæg, Biogasanlæg, Ilskovvej nord for Ikast

01.02.00-P16-1-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der udarbejdes forslag til et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og til en lokalplan for et teknisk anlæg, biogasanlæg ved Ilskovvej nord for Ikast
- vedlagte debatoplæg godkendes og sendes i offentlig forhøring i 4 uger, såfremt igangsættelsen af planforslagene imødekommes.

Sagsfremstilling

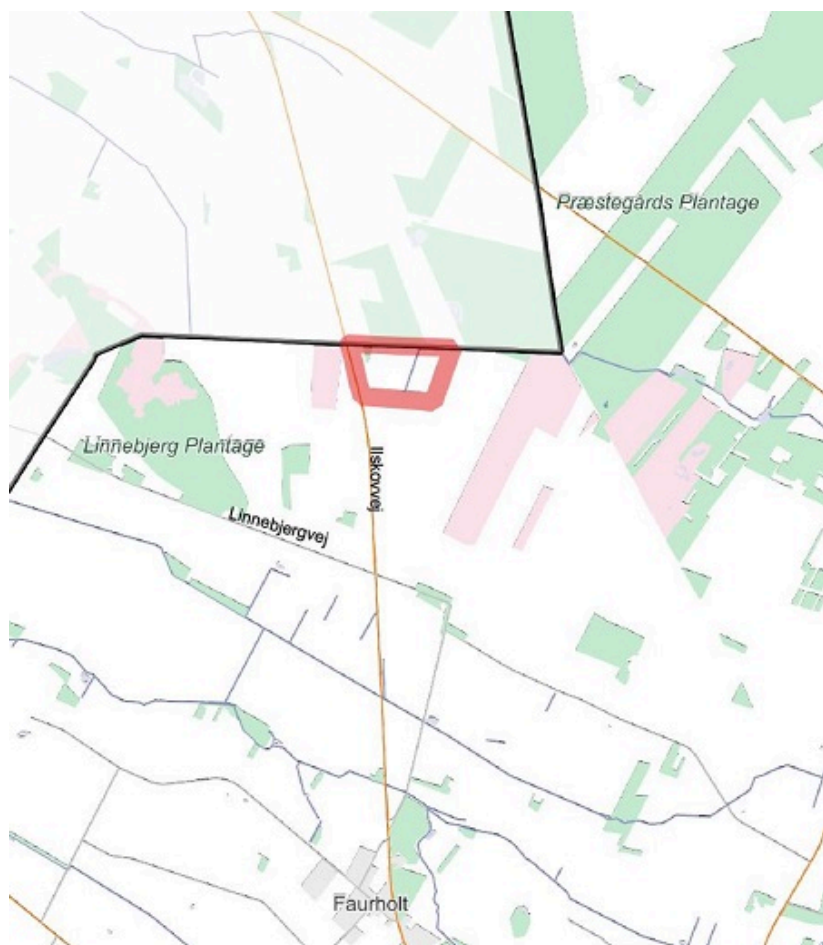
Formålet med kommuneplantillæg nr. 28 og lokalplan nr. 449 er, at ændre plangrundlaget for et landbrugsareal ved Ilskovvej ca. 2 km nord for Faurholt og ca 5 km nord for Ikast.

Leverandørselskabet Ikast Biogas har anmodet Ikast-Brande Kommune om at planlægge for et nyt biogasanlæg ved Ilskovvej. Med vedtagelse af kommuneplantillægget og lokalplanen bliver der mulighed for at opføre et biogasanlæg med tilhørende siloer mm på det ansøgte areal.

Planområdet er ikke omfattet af rammer i kommuneplanen og er heller ikke omfattet af retningslinjerne for placering af biogasanlæg. De ønskede ændringer i området forudsætter derfor ny kommuneplanlægning. Det er vurderet, at det ønskede projekt medfører så væsentlige ændringer, at det også forudsætter udarbejdelse af en lokalplan.

Formålet med kommuneplantillægget er at skabe de overordnede, planmæssige rammer for etablering af et biogasanlæg i det afgrænsede område. Formålet med lokalplanen er at sikre en hensigtsmæssig vejadgang og trafikafvikling og, at anlægget bliver etableret på en sådan måde, at påvirkningen fra anlægget bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, både for naboer og den omgivende natur. Planprocessen indebærer en løbende inddragelse af berørte parter i form af høringer, hvorved det sikres, at projektets fordele og udfordringer afvejes på et oplyst grundlag.

Planområdet afgrænses mod nord af kommunegrænsen til Herning Kommune, afgrænsningen mod øst og syd udgøres af dyrkede marker, og mod vest udgør Ilskovvej afgrænsningen. Herning Kommune er orienteret om projektansøgningen.

Luftfotoet viser planområdet afgrænsning. Den sorte, fede streg er grænsen til Herning Kommune. Nord er opad.

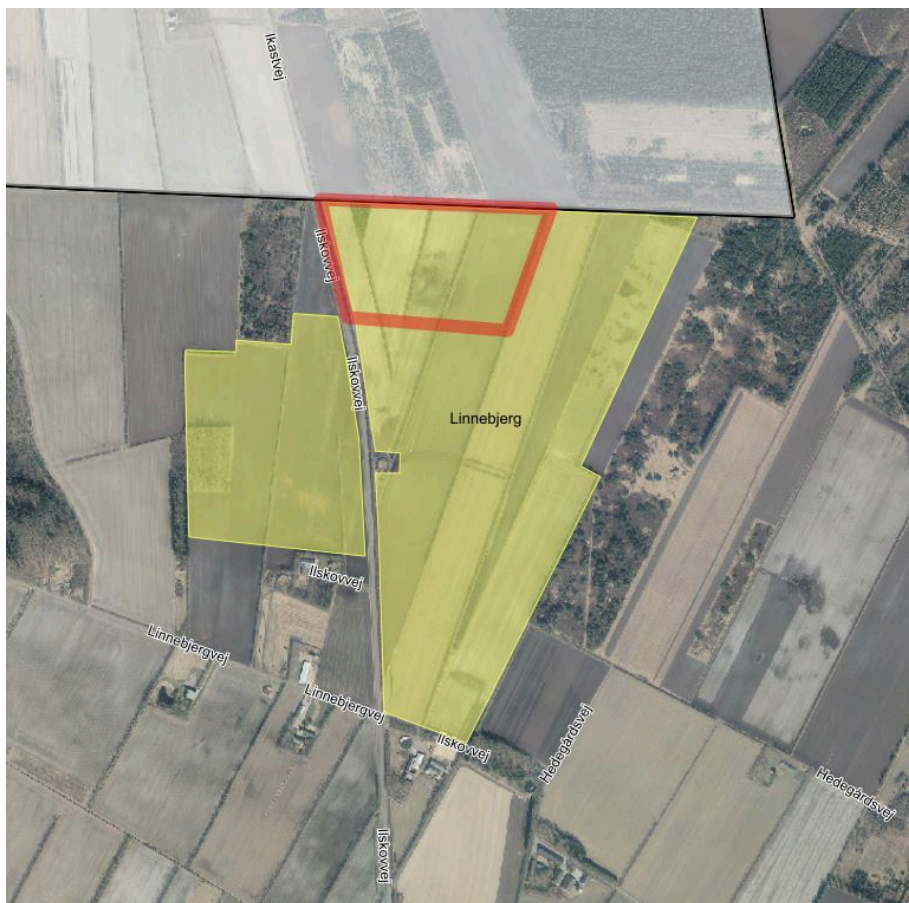
Ikast Biogas bliver placeret i åbent land. Teknik og Miljø vurderer, at området som udgangspunkt er velegnet til etablering af et biogasanlæg, da det er et tyndbefolket område, og der bliver umiddelbart taget hensyn til de omgivende, landskabelige samt miljø- og naturmæssige interesser. På afstand vurderes anlægget at være synligt i nogen grad. Det vil primært være de høje reaktortanke, der vil være synlige i landskabet. Bygherre udtaler, at der vil blive opført beplantningsbælter, hvor det vurderes nødvendigt. Den eksisterende beplantning mod vest bibeholdes og plantes sammen med ny beplantning. Derudover bibeholdes de eksisterende læhegn mod sydvest og nordøst, hvilket fra start vil medvirke til at mindske anlæggets synlighed. Der vil blive taget hensyn til et beskyttet vandløb, der ligger nord for anlægget.

Trafikken til og fra anlægget vil primært være aktiv i hverdage inden for almindelig arbejdstid. Det forventes, at etableringen af biogasanlægget vil medføre ca. 204 ture (102 ture ind og 102 ture ud) pr. dag ved 312 arbejdsdage pr. år. I korte perioder henover forår, sommer og sensommer vil der være behov for kampagnekørsel. Derudover kan der som følge af CO₂-fangst, hvis CO₂ sælges som flydende CO₂, blive tale om yderligere ca. 5 daglige ture ind og 5 ture ud af anlægget. Det fremgår af bilaget med projektbeskrivelsen, hvor leverancerne forventes at komme fra.

Teknik og Miljø vurderer, at den nødvendige ændring af kommuneplanen er så væsentlig, at planlægningen forudsætter foroffentlighed/en offentlig høring, inden der bliver udarbejdet forslag til kommuneplantillæg og lokalplan. Derfor er der nu i samarbejde med bygherres rådgiver udarbejdet et debatoplæg, som Teknik og Miljø anbefaler at sende i offentlig høring i 4 uger. Når høringen er gennemført, vil Teknik og Miljø vurdere om, og hvordan bemærkningerne kan indgå i det videre arbejde med projektet og den kommende planlægning for området. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er behov for at invitere til et borgermøde i foroffentlighedsfasen, da der ikke er mange naboer, og der er ca. 2 km til Faurholt, som er nærmeste mindre, samlede bebyggelse. Teknik og Miljø vurderer, at der dog stadig vil være behov for et borgermøde i den offentlighedsfase, der kommer senere, når planforslagene skal i høring.

Ikast Biogas har meddelt, at de i slutningen af februar vil holde et informationsmøde for naboer inden for en større radius af anlægget.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at det areal, hvor Ikast Biogas ønsker at etablere anlægget, også er omfattet af én af de ansøgninger til placering af store solcelleanlæg, som Byrådet har besluttet at arbejde videre med. Derfor er ansøgerne til solcelleanlægget i gang med at rette deres ønskede arealudlæg til, så det ikke længere omfatter arealet til biogasanlægget. Se kortet herunder.

Luftfotoet viser med rød streg biogasanlæggets placering i forhold til det ansøgte solcelleareal (markeret med gult). Nord er opad.

Projektbeskrivelse

Ikast Biogas ønsker at etablere et fælles biogasanlæg nord for Ikast. Anlægget er et barmarksprojekt, hvor mere end 85 landmænd (Leverandørselskabet Ikast Biogas Amba) i forening med DBC Invest går sammen om opførelsen af anlægget.

Biogasanlægget opføres som et moderne biogasanlæg med kendte biomasser, men med mulighed for integration af nye teknologier og symbioser med andre teknologier eller anlæg. Biogassen vil blive rensat og opgraderet, hvorefter gassen tilføres

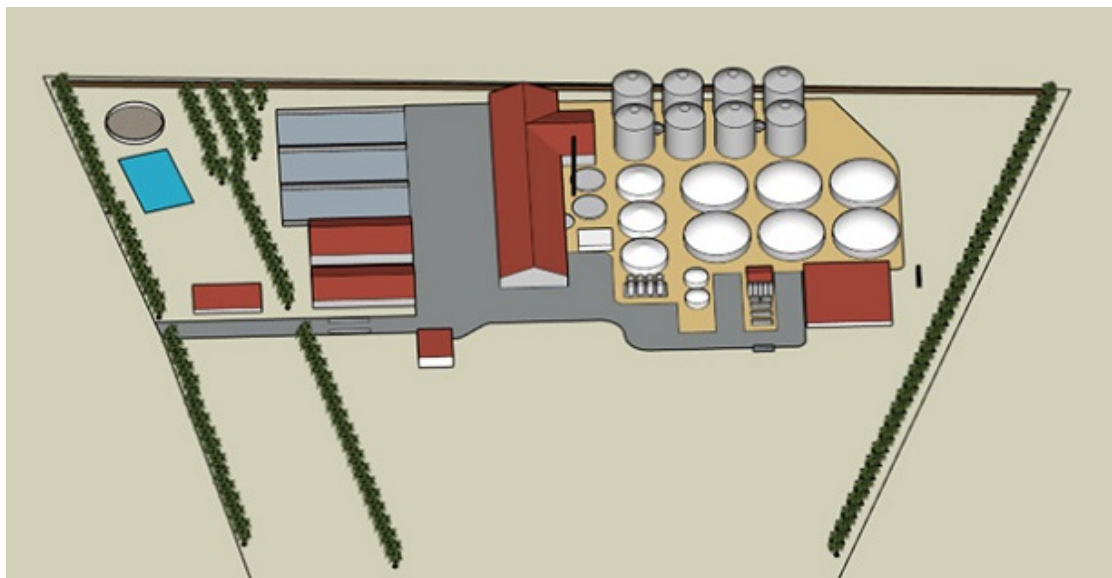
naturgasnettet. Den afgassede biomasse afsættes som plantenæringsstof til landbrugsarealer i nærområdet. Anlægget bygges som et termofilt anlæg med en driftstemperatur på 50-52°C og vil bestå af to produktionslinjer: en økologisk og en konventionel. Så der kan aftages biomasse fra både økologiske og konventionelle leverandører. Anlægget forventes at producere ca. 35 mio. Nm³ metan pr. år ved et indtag af 800.000 ton biomasse pr. år.

Biogasanlæggets lugt- og støjkloder placeres og håndteres i lukkede haller med ventilation og luftrensning. Der forventes ikke en væsentlig lugtpåvirkning fra projektet, da det anlægges med læsse-/lossehal til flydende husdyrgødning og en biomassehal til fast husdyrgødning. De andre tørre biomasser opbevares i en planhal med luftrensning, og oplag af ikke-lugtende biomasser opbevares i åbne plansiloer. Samtlige reaktortanke etableres gastætte. De støjende tekniske og mekaniske elementer placeres i stor udstrækning afskærmet eller i lydtætte bygninger og nedsænket i tanke.

Etableringen af biogasanlægget forventes at medføre en CO₂-besparelse på ca. 60.000 ton CO₂ pr. år, set i forhold til naturgasalternativet og den metanfordampning, der normalt sker, når gyllen bliver spredt direkte ud på marken. 60.000 ton CO₂ svarer omtrentlig til 10 procent af den nuværende CO₂ udledning i kommunen. Det er forventningen, at anlægget vil have mulighed for at foretage fangst af den rensede CO₂. Dette vil bidrage med yderligere ca. 40.000 ton CO₂ pr. år i klimabesparelse for Ikast-Brande Kommune.

Ikast Biogas ønsker at bidrage til lokalområdet og vil dyrke alle synergier, der er til landbruget samt kigge ind i nye teknologier. Man vurderer, at biogasanlægget kan være med til at berettiggere erhvervets eksistens og være en del af den grønne omstilling. I forbindelse med projektet vil lokale beboere blive tilbudt at investere i anlægget. Derudover ønsker Ikast Biogas at etablere et samarbejde med Energi Ikast om synergier i forhold til overskudsvarme.

Der er vedlagt en projektbeskrivelse som bilag til dagsordenpunktet. Her kan man læse mere om det påtænkte biogasanlæg.

3D visualisering - Situationsplan på skitseniveau. Nord er opad.

Miljøvurderinger

Planlægningen forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering af planerne og en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete biogasanlæg. Miljøvurderingen og konsekvensvurderingen vil særligt behandle følgende forhold:

- Miljøpåvirkninger ved nabobeboelse i form af visuel påvirkning, støj og lugt. I vurderingen vil den samlede påvirkning fra biogasanlægget blive vurderet.
- Støj: Der vil blive beregnet støj fra anlægget og den interne kørsel på anlægget.
- Trafik: Den øgede trafik til og fra anlægget vil blive vurderet i forhold til de eksisterende forhold. Bl.a. i forhold til omfang, fremkommelighed og trafiksikkerhed.
- Landskab: Biogasanlæggets visuelle påvirkning af landskabet.
- Natur: Vurdering af hvorvidt beskyttede naturtyper kan blive påvirket i området i nærhed af biogasanlægget.

- Biogasanlæggets påvirkning af klimaet, herunder også den positive effekt.

Afgrænsningen af miljøvurderingen vil afhænge af de indkomne idéer og forslag, der indsendes i debatfasen. Det betyder, at miljøvurderingerne også vil kunne vurdere andre forhold end de nævnte.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil ændre kommuneplanens eksisterende plangrundlag for de omtalte arealer ved Ilskovvej og udlægge dem til "Teknisk anlæg, Biogasanlæg". Ændringerne kræver, at udvalget sætter gang i udarbejdelsen af et forslag til Tillæg nr. 28 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og Lokalplan nr. 449. Udvalget skal desuden beslutte, om man vil sende et debatoplæg i offentlig høring i 4 uger, inden igangsættelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe forslag til ændringer af kommuneplanen, der ikke er truffet beslutning om i en strategi, der er vedtaget og offentliggjort efter reglerne i § 23 a. Før udarbejdelsen af sådanne forslag skal kommunalbestyrelsen indkalde ideer og forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet. Ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur kan kommunalbestyrelsen dog undlade at indkalde ideer og forslag m.v. Indkaldelsen af ideer og forslag skal indeholde en kort beskrivelse af hovedspørgsmålene i den forestående planlægning.

Det er vurderet, at de ønskede ændringer i det aktuelle område er så væsentlige, at de forudsætter udarbejdelse af en lokalplan jævnfør Planlovens § 13.

En lokalplan er en fysisk plan, der regulerer den fremtidige anvendelse af et afgrænset område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanområdet. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

I Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 er planområdet ikke omfattet af bestemmelser eller retningslinjer for placeringen af biogasanlæg. Derfor skal der efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg til kommuneplanen for at udlægge arealerne til Teknisk anlæg, Biogasanlæg. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget.

Projektet er omfattet af bilag 2 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). For projekter omfattet af bilag 2, kan projektudvikler anmode om, at der gennemføres en miljøvurdering uden forudgående screening, hvis det vurderes, at projektet kan få væsentlig indflydelse på miljøet. Projektudvikleren har fremsat denne anmodning, og Teknik og Miljø er enig i vurderingen af dette. Dermed skal der udarbejdes miljøvurdering af forslagene

til kommuneplantillæg og lokalplan, desuden skal projektudvikler udarbejde en miljøkonsekvensrapport for det konkrete biogasanlæg.

Udvalget har følgende muligheder

1. at godkende anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området og at godkende debatoplægget og sende det i forhøring i fire uger
2. at afvise anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området for at fastholde det nuværende plangrundlag og dermed heller ikke godkende debatoplægget
3. at sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybende behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Debatoplæg om Ikast Biogas

Ikast Biogas Projektbeskrivelse

Punkt 5: Forslag til DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune

01.30.10-P20-2-21

Beslutning

Forslag til klimaplan anbefales.

Forslag til budgettramme 2,5 mio. kr. oversendes til budget.

Forslag til aktiviteter under de enkelte indsatsområder, bilag 2, drøftes på førstkommende møde.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udkast til DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune godkendes.
- en samlet budgettramme på 2.5 mio.kr. årligt til klimaplanen oversendes til budgetforhandlingerne for 2024.

Sagsfremstilling

Forslag til DK2020-klimaplan for Ikast-Brande Kommune

Byrådet skal godkende foreløbigt forslag til DK2020-klimaplan (herefter betegnet ”klimaplan”) for Ikast-Brande Kommune, inklusiv et tilføjet resultatmål for klimatilpasning, valg af aktiviteter, samt budgetønsker til finansiering af klimaplanens videre realisering. Forslaget skal herefter videreudvikles efter dialog med interessenter og vurdering ved Concito. Det endelige udkast til klimaplan forelægges Byrådet til godkendelse til juni 2023. Teknik og Miljø forventer, at den videre dialog med interessenter og Concito ikke vil foranledige større ændringer i klimaplanen, men nærmere vil dreje sig om detaljer i aktivitetskataloget. Dermed er det Teknik og Miljø's forventning, at det forslag til klimaplan, der behandles i nærværende dagsorden, indholdsmæssigt vil være identisk med det forslag, som behandles.

Ikast-Brande Kommune indmeldte sig i DK2020 i 2021, og klimaplanens udvikling blev iværksat ved tiltrædelsen af det nye Byråd primo 2022. Klimaplanens rammer, mål og aktiviteter er løbende behandlet i regi af Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalget samt Byrådet, f.eks. i forbindelse med DK2020-temamødet for Byrådet i september 2022, samt ved forelæggelse af forslag til CO2-spor i december 2022 og klimatilpasningsspor i januar 2023. Det forslag til klimaplan (Bilag 1), der forelægges nu, samler de tidligere forelagte CO2- og klimatilpasningsspor, og tilføjer aktiviteter og budget til godkendelse. Klimaplanen omfatter ligeledes en plan for opfølgning og revidering, samt en oversigt over prioriterede merværdier. Begge er godkendt politisk i tidligere forløb. De enkelte aktiviteter i klimaplanen er uddybet i et aktivitetskatalog (Bilag 2).

Proces for vurdering og godkendelse af klimaplanen ved Concito og C40

Sideløbende med klimaplanens udvikling i samarbejde med interessenter og behandling i udvalg og Byråd, pågår en administrativ proces målrettet klimaplanens formelle godkendelse i netværket C40 Cities. Concito er udpeget af DK2020-

partnerskabet til at være videnspartner, og bidrager bl.a. med sparring og vurdering af de enkelte kommuners klimaplaner. Udkast til klimaplanens delelementer samt en række administrative bilag har i januar 2023 været drøftet med Concito ved et fagligt nedslagsmøde. Det faglige nedslagsmøde samt forhåndsgodkendelsen til april/maj 2023 skal sikre, at de enkelte kommuners klimaplaner er udviklet i overensstemmelse med krav i C40's standard for udvikling af klimaplaner, CAPF (Climate Action Planning Framework). Det faglige nedslagsmøde har ikke foranlediget større ændringer i klimaplanen. Konkret vurderer Teknik og Miljø, at klimaplanen vil kunne godkendes af Concito og C40, hvis den i løbet af de kommende måneder kvalificeres på baggrund af intensiveret borgerinddragelse samt dialog med erhvervslivet.

Tilpasset vision og mål

Byrådsvisionens slogan, "Ikast-Brande - Danmarks grønne erhvervskommune", er på Byrådets samt Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets foranledning indarbejdet som overordnet vision for klimaplanen. Endvidere er den overordnede målsætning for klimatilpasning, "Ikast-Brande Kommune skal være robust overfor nuværende og fremtidige klimaudfordringer" udvidet med et slutmål for klimatilpasning, dvs. en målsætning for, hvornår kommunen skal være klimarobust. Dette vil sikre, at målsætningerne er i overensstemmelse med krav i DK2020. Teknik og Miljø har indarbejdet tilføjelsen således: "Klimarobust i 2050 - Ikast-Brande Kommune skal være robust overfor nuværende og fremtidige klimaudfordringer". Øvrige mål og delmål samt mission er bibeholdt efter tidligere politisk godkendelse.

Klimaplanens aktiviteter

Realisering af klimaplanens mål kræver, at der udvikles og gennemføres aktiviteter indenfor CO-reduktion og klimatilpasning.

Det gennemgående tema er, at Ikast-Brande Kommune som organisation indtager en mere proaktiv rolle i forhold til klimadagsordenen end tidligere. Konkret betyder det, at kommunens medarbejdere ikke længere blot afventer henvendelser fra projektudviklere, eller krav i lovgivning fra staten, men selv agerer aktivt for at realisere mål og aktiviteter under klimaplanen. Det kan f.eks. ske ved at tage initiativ til konkrete partnerskaber, ved at indsamle og handle på data og viden, samt ved at identificere relevante potentialer for effektfulde projekter og facilitere de samarbejder, som skal til for at realisere dem.

Teknik og Miljø foreslår en række aktiviteter indenfor såvel CO2-reduktion som klimatilpasning. Aktiviteterne spænder bredt; fra etablering af partnerskaber med f.eks. landbrug og erhverv til klimaviden til børn og voksne samt vidensopbygning om klimatilpasning. De fleste aktiviteter foreslås igangsat i perioden 2023-2027.

En stor del af aktiviteterne er for nuværende beskrevet som indledende afdækninger og pilotprojekter. Formålet er at sikre, at større investeringer og prioriteringer sker på stærkest muligt grundlag, såvel fagligt som økonomisk. De indledende afdækninger forventes at afføde konkrete projekter, som med Byrådets eller Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalgets godkendelse vil blive tilføjet aktivitetskatalog og klimaplan ved de tilbagevendende opfølgninger og revideringer af klimaplanen. Ligeledes vil økonomi og ressourcer til projekterne løbende søges løftet ved de årlige budgetforhandlinger.

Der er flest aktiviteter indenfor CO2-reduktion, da der her er brug for en bredere palette af aktiviteter, end hvad der er tilfældet for klimatilpasning. Aktiviteterne er i vidt omfang forbundne og gensidigt afhængige. F.eks. er aktiviteten Strategisk energiplan forudsætningen for en rationel og sammenhængende videre udvikling af transport- og energiområdet i kommunen, bl.a. i forhold til aktiviteter indenfor lokale energifællesskaber, overskudsvarme, Power-to-X, samt grøn omstilling af transportområdet.

En stor del af aktiviteterne under Erhverv er afhængig af aktiviteter under Energi og Forsyning, da f.eks. udfasning af ledningsgas i industrien hænger sammen med aktiviteter relateret til udfasning af naturgas og nye teknologier til energiproduktion, CO2-opsamling og CO2-lagring. Aktiviteten Overskudsvarme under Erhverv hænger ligeledes sammen med aktiviteten "Lokale energifællesskaber og symbioser (f.eks. overskudsvarme og Power-to-X)" under Energi og Forsyning, da anvendelse af overskudsvarme fra industrien kan være et delelement i en såkaldt symbiose mellem f.eks. industri og forsyning.

Økonomi og organisering

Mens klimaplanen er blevet udviklet med et relativt begrænset træk på medarbejderressourcer, set i forhold til andre kommuners DK2020-organisation, vil implementering af klimaplanen kræve væsentligt flere personaleressourcer. Samtidig er der fortsat brug for tilstrækkelig økonomi til f.eks. afvikling af kampagner, til aktiviteter på skoler og i lokalsamfund, samt til ekstern rådgivning og analyser. For nuværende ligger vægten i klimaplanen på indsatsområder, som ligger inden for Teknik- og Stabsområdet, mens de øvrige forvaltningsområder i første omgang ikke kan forvente et stort ressourcetræk afledt af klimaplanen. I tak med at aktiviteter udvikles og klimaplanen revideres, kan der vise sig et ændret behov for personaleressourcer eller anlægsmidler.

Teknik og Miljø anbefaler, at arbejdet med at implementere samt revidere klimaplanen forankres i Teknik og Miljø, med ansvar og tovholderroller fordelt på relevante afdelinger på tværs af kommunen. F.eks. vil aktiviteter under indsatsområdet Erhverv have Erhvervs- og Fritidsafdelingen som ansvarlig, mens aktiviteter relateret til kommunens bygninger har Kommunale Ejendomme i Teknik og Miljø som ansvarlig. På den måde får klimaplanens aktiviteter sit ophæng i de relevante fagområder, mens den overordnede styring af klimaplanen sker i Teknik og Miljø.

Der er ved Budget 2023 afsat 2,0 mio. kr. i 2023 til klimaplanen, hvoraf 500.000 kr. er til ladestandere. For overslagsårene 2024-2026 er afsat 1,5 mio. kr. til klimaplanen. Mens den økonomiske ramme i 2023 i vidt omfang matcher de udgifter, som udviklingen af klimaplanen har medført, vil klimaplanens videre implementering kræve en budgetudvidelse på omkring 1 mio. kr. årligt. Hermed vil budgettet til klimaplanen ligge på 2,5 mio. kr. om året, hvorved Ikast-Brande Kommunes budget til realisering af klimaplanen nærmer sig andre kommuners grundniveau.

Budgettet omfatter udgifter i form af aktivitetsmidler såsom materialekøb og ekstern rådgivning, samt udgifter til personaleressourcer i Teknik og Miljø. Især vil realisering af ambitionerne i forhold til klima-lavbudsprojekter, landbrugspartnerskaber, klimatilpasning, energiplanlægning samt omstilling af transport kræve allokering af yderligere personaleressourcer. Endvidere vil den tilbagevendende opfølgning og revidering af klimaplanen i perioder kræve en del ressourcer.

Nedenfor ses en oversigt over eksisterende bevilling og ønsket budgetudvidelse til behandling ved budgetforhandlingerne for 2024.

	2023	2024	2025	2026	2027
Bevilling til klima ifm. Budget 2023	2.000.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	(Ikke omfattet af Budget 2023)
- Heraf ladestandere	500.000	0	0	0	(Ikke omfattet af Budget 2023)
Budgetforslag til Budget 2024: yderligere midler		1.000.000	1.000.000	1.000.000	2.500.000
I alt til klimaplan	1.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Teknik og Miljø anbefaler en samlet budgetramme på 2,5 mio. kr. årligt til Klimaplanen oversendes til budgetforhandlingerne for 2024. En del aktiviteter er forslået igangsat i 2024 og 2025. Ønsker udvalg og Byråd en tidligere igangsættelse, er der behov for yderligere midler til personaleressourcer. Det samme gælder, hvis ambitionsniveauet for indsatsområder eller enkeltaktiviteter skal øges.

Det er Teknik og Miljø vurdering, at det beskrevne budget er forudsætningen for klimaplanens realisering. Et mindre budget vil medføre en nedjustering i klimaplanens kerneelementer, som dels vil have konsekvenser i form af manglende målopfyldelse og øgede omkostninger til enkeltaktiviteter, og dels vil indebære fornyede drøftelser omkring godkendelsen med Concito og C40.

Udvalget/Byrådet har følgende muligheder:

- Godkende Teknik og Miljø's forslag til klimaplan
- Foreslå tilpasninger til klimaplanen

Budgetmæssige konsekvenser

Budgetønsker til klimaplanens realisering oversendes til budget 2024.

Bilag

Bilag 1: "Danmarks grønne erhvervskommune" - forslag til klimaplan for Ikast-Brande Kommune

Bilag 2: Aktivitetskatalog

Punkt 6: Uhre Byvej 7A, Brande - Landzonetilladelse - Opstilling af 48 meter høj telemast

01.03.03-P19-61-21

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der meddeles landzonetilladelse til det ansøgte projekt

Sagsfremstilling

Ansøgning

Der er ansøgt om at opstille en 48 meter høj gittermast med tilhørende teknikkabine til mobilnetværk i Uhre. Masten opstilles inden for et lokalplanlagt område; Erhvervsområde, GI Kærvej, Uhre. Mastens placering er markeret med rød firkant på nedenstående kortudsnit, hvor området, der er lokalplanlagt til erhverv er markeret med blå skravering.

Ansøger har undersøgt andre muligheder for placering af masten (Tarpvej 38, Brande; Gydevej 5B, Brande; Gl Kærvej 17, Brande). Placeringen ved Tarpvej 38 blev forkastet, da den ligger 250-300 meter udenfor landsbyafgrænsningen omkring Uhre, hvilket strider mod klagenævnspraksis. Placeringen på et kommunalt ejet areal ved Gydevej 5B blev forkastet, da Uhre GIF, som har en aftale om brugsret på arealet, ikke ville godkende placeringen. Ansøger kunne ikke blive enig med ejer om en lejeaftale på arealet ved Gl Kærvej 17.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Om der kan gives landzonetilladelse til det ansøgte.

Lokalplanens bestemmelser

Lokalplanen giver i delområde 2, hvor masten er placeret, mulighed for byggeri op til 12,5 meters højde. Enkelte bygningsdele som skorstene, tekniske installationer samt antenne- og mobilmaster kan dog opføres i op til 20 meters højde. Masten er ikke omfattet af bonusvirkningen i lokalplanen, da masten med sine 48 meter er højere end lokalplanen umiddelbart tillader. Derfor kræver det ansøgte en landzonetilladelse.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Planklagenævnet har en fast praksis i forhold til opstilling af telemaster i landzone, der er blevet beskrevet i Planklagenævnet orienterer nr. 16. Kommunen er forpligtet til at følge klagenævnets praksis i sammenlignelige sager. Praksis er, at nye telemaster så vidt muligt skal placeres i bymæssig bebyggelse.

I landzone uden for bymæssig bebyggelse bør nye telemaster så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende høje konstruktioner i området. Er det ikke muligt at placere telemasten i bymæssig bebyggelse eller ved eksisterende høje konstruktioner, og er det ikke muligt at opsætte antenneanlæggene på eksisterende høje konstruktioner, bør telemasten så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende (lavere) bebyggelse. Dette gælder også, selvom en anden placering uden tilknytning til bebyggelse vil medføre færre nabogener. Hensynet til at undgå nabogener må således i mastesager normalt vige for hensynet til landskabet.

Ansøgeren skal – eventuelt i samarbejde med kommunen – undersøge alternative placeringsmuligheder og godtgøre, at den ansøgte placering er den bedste placering set i forhold til de hensyn, der skal varetages efter landzonereglerne. Herunder skal det samfundsmæssige hensyn til en hensigtsmæssig dækning inddrages.

Naboorientering

Naboerne er blevet hørt om ansøgningen. I alt 74 ejere, beboere og virksomheder er blevet hørt. Der er indkommet tre høringssvar, som svar på vegne af ni ejere og beboere fra fire forskellige ejendomme. De indkomne bemærkninger er vedlagt som bilag.

Bemærkningerne fra den ene ejendom omhandler:

1. Bekymring for værdiforringelse
2. Bekymring for strålingsfare
3. Masten er skæmmende

De tre andre ejendomme har sendt et fælles høringssvar om vejadgangen via grusvejen Uhre Byvej, som er en privat fællesvej. De mener ikke vejen er egnet som adgangsvej for tung trafik, hverken i forbindelse med opførelse af masten eller efterfølgende vedligehold. De ønsker, at vejen efterlades i samme stand som inden opførelse af masten, at vejen bliver asfalteret og at de ikke længere skal vedligeholde vejen.

Teknik og Miljø har følgende bemærkninger til bemærkningerne fra naboerne:

1. Spørgsmål om forringelse af ejendomsværdien af en naboejendom som følge af en landzonetilladelse er ikke et hensyn, som kan varetages efter landzonereglerne.
2. Risikoen for skadelig sundhedsmæssig påvirkning af borgerne kan generelt inddrages i afgørelser om landzonetilladelser. Planklagenævnet har udtalt følgende om stråling: Stråling fra antenner til mobiltelefoni m.v. er underlagt grænseværdier fastlagt på EU-plan, og det er Sundhedsstyrelsen, som er ansvarlig for at vurdere de sundhedsmæssige aspekter forbundet med stråling. Planklagenævnet henholder sig derfor til Sundhedsstyrelsens vurderinger i forhold til strålingsfare. Sundhedsstyrelsen oplyser, at der ikke er nogen sundhedsfare forbundet med radiobølger fra mobilmaster, hvis blot masterne opsættes, så eksponeringsniveauerne der, hvor mennesker opholder sig, ligger under de fastsatte grænseværdier. Energistyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af grænseværdierne. Teknik og Miljø vurderer på den baggrund, at risikoen for skadelig sundhedsmæssig påvirkning er minimal.

Teknik og Miljø vurderer, at etablering af vejadgang via grusvejen Uhre Byvej er et privat retligt forhold, der ikke skal varetages i landzoneadministrationen. Ansøger er indstillet på at lave en aftale med de vejberettigede i forhold til at bidrage til vedligeholdelse af vejen.

Teknik og Miljø vurderer

Store dele af Uhre er omfattet af en kirkebyggelinje, hvor masten ikke kan opføres. Se bilag for kort over Uhre. Teknik og Miljø vurderer, at ansøger har afsøgt de relevante alternative placeringer, der findes udenfor kirkebyggelinjen og indenfor landsbyafgrænsningen.

Masten ønskes opført lige udenfor landsbyafgrænsningen i et område, der er lokalplanlagt til erhverv. Teknik og Miljø vurderer, at masten ikke kan opstilles tættere på erhvervsbebyggelsen i det lokalplanlagte område, da det vil begrænse virksomhedens mulighed for at udvide. Samtidig vurderer Teknik og Miljø, at placeringen er hensigtsmæssig, da det er det eneste sted i Uhre, hvor der er planlagt for en forholdsvis stor bygningsmasse.

Det ansøgte ligger i et område, som er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen (2021 – 2033). Jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder, skal de udpegede områder som hovedregel anvendes til jordbrugsformål, og udlæg af særlig værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum. Teknik og Miljø vurderer, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig anderledes indvirkning på udpegningen af særlig værdifuldt landbrugsområde, da området allerede er lokalplanlagt til erhverv.

Masten er placeret i et område, som er udpeget som havende kulturhistorisk bevaringsværdi (Kirkeomgivelse, Uhre) i Kommuneplan 2021 – 2033. Jævnfør kommuneplanens retningslinjer for kirkeomgivelser må der kun opføres bygninger, tekniske anlæg og beplantning, hvis det kan ske uden at dominere i forhold til kirken og uden at ødelægge et fint samspil mellem kirke og landskab/bymiljø. Masten ønskes placeret i den sydvestlige del af kirkeomgivelserne. Teknik og Miljø vurderer ud fra gadefotos, at Uhre Kirke ikke er synlig fra vejene sydvest for Uhre. Dermed vil masten ikke komme til at dominere kirken eller ødelægge et samspil mellem kirke og landskab/bymiljø. Da masten bliver stillet op tæt på et levende hegn, vil påvirkningen af landskabet også mindskes.

Det ansøgte ligger i et område, som er udpeget som værdifuldt kulturmiljø (Uhre By, bebyggelses- og matrikelstruktur) i Kommuneplan 2021 – 2033. Uhre landsby er udpeget som kulturhistorisk miljø på grund af landsbyens markante og velbevarede bystruktur. Byens mange gårde, deres placering, matrikelstrukturen og byens to nordsydgående veje, den højtliggende Nørregårdsvej og det lavtliggende vejforløb Brogårdvej-Uhre Byvej-Gydevej, danner en bystruktur som har præget byen i århundreder. Matrikelstrukturen med de øst-vestgående jordlodder stammer fra udskiftningen i 1786-1790. Strukturen er stadig velbevaret og præger landsbyen. Jævnfør kommuneplanens retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer må nye anlæg, nyt byggeri og andre ændringer i landskabet ikke udformes og placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier. Teknik og Miljø vurderer, at masten ikke vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, da værdierne i kulturmiljøet udgøres af bebyggelses- og matrikelstrukturen i landsbyen.

Teknik og Miljø vurderer, at der er et reelt behov for at etablere bedre dækning for mobiltelefoni i området omkring Uhre, hvorfor der er en betydelig samfundsmæssig interesse i at opstille en mast.

Teknik og Miljø vurderer endvidere, at der kan gives dispensation fra lokalplanens bestemmelse om, at vejadgang skal finde sted fra Gl Kærvej eller fra adgangsveje, der tilsluttes Gl. Kærvej.

Udvalgets muligheder for beslutning

Udvalget har blandt andet følgende muligheder:

1. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles landzonetilladelse til det ansøgte. Udvalget kan begrunde beslutningen med, at placeringen i det lokalplanlagte område samlet set er den bedste placering af en 48 meter høj gittermast i Uhre, bl.a. henset til den tungtvejende samfundsmæssige interesse i at skabe god dækning for mobiltelefoni.
2. Udvalget kan beslutte, at der skal gives afslag på landzonetilladelse til det ansøgte. Udvalget kan begrunde beslutningen med, at masten er opstillet cirka 90 meter fra nærmeste bygning og derfor vil opfattes fritliggende.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Uhre nabobemærkninger samlet

Kort over Uhre med udpegninger

Punkt 7: Anmodning om tilskud til udsætning af laks i Skjern Å-systemet

06.02.00-P19-7-22

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Ikast-Brande Kommune finansierer 42.150 kr. til udsætningen af 5.000 stk. ½-års-laks i 2023 inden for Ikast-Brande Kommunes del af Skjern Å-systemet med midler fra det eksisterende budget til vandløbsrestaurering
- der for nuværende ikke tilkøbes yderligere udsætninger i årene fremover, idet fokus og midlerne på området fortsat rettes mod at forbedre de fysiske forhold i vandløbene – herunder til gavn for laksebestanden i Skjern Å-systemet.

Sagsfremstilling

Danmarks Center for Vildlaks (DCV) er en erhvervsdrivende fond, som siden år 2000 blandt andet har arbejdet for at genetablere den tidligere tæt på uddøde laksebestand i Skjern Å-systemet. Dette arbejde sker via rådgivning, forskning, undersøgelser samt opdræt og udsætning af laks.

DCV har - i lighed med andre virksomheder - været udfordret af stigende produktionsomkostninger i den senere tid. Blandt andet af den grund har DCV rettet henvendelse til kommunerne i Skjern Å-oplandet for at efterspørge hjælp til finansieringen af lakseudsætningerne i Skjern Å-systemet.

Ikast-Brande Kommune har tidligere bidraget til finansieringen af DCV's lakseudsætninger, men har i de senere år ikke bidraget i den forbindelse. Dette med henvisning til, at Ikast-Brande Kommune i stedet fokuserer på at anvende de til rådighed værende midler på at forbedre de fysiske forhold i vandløbene - herunder til gavn for laksebestanden.

DCV har konkret tilbudt Ikast-Brande Kommune at udsætte 5.000 stk. ½-års-laks i 2023 inden for Ikast-Brande Kommunes del af Skjern Å-systemet til en pris af 42.150 kr. Med en efterfølgende pristalsregulering på cirka 1,5 % tilbyder DCV desuden at forpligte sig til at gennemføre tilsvarende årlige udsætninger i en årrække på gerne fem år.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal tage stilling til, hvorvidt og i hvilket omfang DCV's tilbud ønskes imødekommet.

Baggrund

Laksen er en blandt flere indikatorarter, som er med til at definere, hvorvidt miljømålene for de målsatte vandløb er opfyldte. DCV's arbejde har været medvirkende til, at laksebestanden i Skjern Å-systemet over årene har vokset sig større, så den i dag - efter DCV's oplysninger - har et niveau, som er sammenligneligt med de bedste norske elve. Dette har sideløbende medvirket til, at Skjern Å er blevet internationalt kendt i lystfiskerkredse - til gavn for lystfiskerturismen i området.

Danmarks Tekniske Universitets Institut for Akvatiske Ressourcer (DTU Aqua) gennemfører regelmæssige undersøgelser af laksebestanden i Skjern Å-systemet. De udsatte laks mærkes, inden de sættes ud, og DTU Aqua har ved de senere års undersøgelser konstateret, at cirka halvdelen af de laks, der vandrer op for at gyde i Skjern Å-systemet, er laks, som er blevet udsat. I en statusrapport om laksen blev det i 2017 vurderet, at Skjern Å's samlede potentiale er en årlig opgang på 8.000-12.000 gydemodne laks - under forudsætning af, at alle forhold er optimale for laksen.

Om end DTU Aqua ved den seneste undersøgelse i 2022 estimerede en opgang på 7.553 laks i Skjern Å-systemet, vurderer DTU Aqua, at der stadig er behov for lakseudsætninger i Skjern Å-systemet, idet særligt de fysiske forhold endnu ikke er gode nok til, at bestanden kan være helt selvreproducerende. DTU Aqua nævner i den forbindelse, at der - hvis laksebestanden skal klare sig uden udsætninger i fremtiden - særligt er behov for at forbedre fiskenes passagemuligheder ved flere større spærringer, som helt eller delvist hindrer fri adgang for laksen til flere ellers egnede gyde- og opvækstområder. Dette skal også ses i sammenhæng med, at skarver, sæler m.fl. tager deres del af laksene, og at den naturlige reproduktion af laks også af den grund skal have en tilstrækkelig størrelse for, at laksebestanden kan betragtes som sikret uden yderligere udsætninger.

Teknik og Miljø bemærker

Teknik og Miljø finder, at laksebestanden i Skjern Å-systemet sikres bedst ved at bruge de til rådighed værende midler på at forbedre de fysiske forhold i vandløbene til gavn for blandt andre vandrende fisk som laksen. Teknik og Miljø anerkender, at der stadig udestår en række væsentlige, mulige tiltag i den forbindelse inden for Ikast-Brande Kommunes del af Skjern Å-systemet. En forbedring af passageforholdene ved Mes Sø nord for Brande er et af de væsentligste af disse, og der kan argumenteres for, at lakseudsætninger kan være nødvendige så længe, at spæringsproblematikker som denne ikke er løste.

Det ønskede beløb på 42.150 kr. for udsætning af de nævnte 5.000 laks kan tages fra det eksisterende budget til vandløbsrestaurering. For denne beløbsstørrelse ville der til sammenligning kunne udlægges gydegrus i et mindre vandløb over en strækning på i størrelsesordenen omkring en halv kilometer (afhængigt af blandt andet vandløbsbredde, eksisterende forhold og adgangsforhold for maskiner til vandløbet).

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte at DCV's tilbud afvises med henvisning til, at Ikast-Brande Kommunes midler på området i stedet ønskes anvendt til at forbedre de fysiske forhold i vandløbene - herunder til gavn for laksebestanden i Skjern Å-systemet.
2. Udvalget kan beslutte, at DCV's tilbud imødekommes for så vidt angår år 2023, finansieret med midler fra det eksisterende budget til vandløbsrestaurering. Samtidigt kan Udvalget tage stilling til, hvorvidt tilbuddet om en fem-årig udsætningsplan også skal imødekommes.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Orientering om badesøer samt navngivning af søer ved motorvejen øst for Ikast

09.19.00-K08-2-23

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning. Badesøerne navngives Remmesøerne.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 08. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget orienteres om, at to nye søer registreres som badesøer og fremover får analyseret deres kvalitet som badevand
- Udvalget navngiver søerne beliggende ved motorvejen øst for Ikast.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune er forpligtet til i henhold til bekendtgørelse om badevand og badeområder (nr. 917 af 27. juni 2016) at udarbejde såkaldte badevandsprofiler samt til at udtage analyser af søer, der i almindelighed forventes anvendt til badning af offentligheden. Analyserne udtages fem gange i løbet af badevandssæsonen, som er fra 1. juni til 1. september. Der måles for indhold af nærmere bestemte tarmbakterier, som bruges som indikator for, om vandet er rent nok til, at badning vil være sundhedsmæssigt forsvarlig.

Kommunen har hidtil udtaget badevandsanalyser i henholdsvis Bølling Sø og Hampen Sø. Derudover er Teknik og Miljø blevet opmærksom på, at Ejstrup Sø ved Ejstrupholm og den største af de to "motorvejssøer", der ligger op ad hinanden umiddelbart nord for motorvejen øst for Ikast (se luftfotoet nedenfor), bliver brugt til badning. Der er indledningsvist taget tre analyser af Ejstrup Sø og en enkelt af den største sø ved motorvejen i løbet af sidste års badesæson. Da disse viste et lavt indhold af bakterier, er der nu udarbejdet badevandsprofiler for Ejstrup Sø og for den nævnte motorvejssø samt planlagt analyser for disse to - ligesom der er for Bølling Sø og Hampen Sø - i den kommende badesæson.

Luftfotoet viser motorvejssøer. Nord er opad

Søerne ved motorvejen øst for Ikast er opstået i forbindelse med råstofindvinding til brug for anlæggelsen af motorvejen, som blev åbnet for trafik i 2002. Disse søer ligger på kommunens areal og er ikke officielt navngivet, men er typisk hidtil blevet benævnt "Motorvejssøerne". Teknik og Miljø finder det hensigtsmæssigt, hvis søerne får et officielt navn, når de i stigende grad anvendes til badning, fiskeri og anden rekreativ brug af borgerne. Da de to søer ligger helt tæt op ad hinanden, vil de passende kunne navngives med én fællesbetegnelse. Teknik og Miljø har indhentet forslag til navne fra Ikast Lokalhistoriske Arkiv - på den baggrund kunne mulige navne eksempelvis være:

- Rømmesøerne
- Storåsøerne

Disse henviser begge til søernes beliggenhed - tæt ved henholdsvis Remme/Remmevej og Storåen. Da bækken benævnt Fælledbækken løber umiddelbart nord om søerne, kunne en tredje mulighed tilsvarende være:

- Fælledsøerne.

Økonomi

Udgifterne til det øgede analyseantal afholdes inden for det eksisterende budget.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Vandområdeplanindsats i Skjern Å ved Mes Sø

06.02.10-P20-11-19

Beslutning

Anbefales. Udvalget finder at løsningsforslag tre sandsynligvis hurtigst forbedrer de biologiske betingelser og er mest omkostningseffektiv.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- løsningsforslag 3 vælges
- Teknik og Miljø bemyndiges til at arbejde videre mod realisering af løsningsmulighed 3 – herunder med indhentning af statslige midler til finansiering af indsatsen.

Sagsfremstilling

Statens vandområdeplaner har hidtil omfattet en indsats til etablering af faunapassage i Skjern Å ved Mes Sø, hvor opstemningen ved vandkraftværket til elproduktion betragtes som en spærring for fisk og anden fauna. Det forventes, at indsatskravet videreføres i forbindelse med vedtagelsen af indsatserne i vandområdeplanernes tredje planperiode fra 2022 til 2027, som har været i høring, men som i skrivende stund endnu ikke er vedtagne. Indsatsen fremgår dog stadig af den gældende bekendtgørelse på området, og vandområdeplanerne for 2022-2027 ventes vedtaget i nær fremtid. I januar 2022 fik Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget en status for sagen og blev stillet i udsigt, at sagen ville blive forelagt igen i 2022/2023 med henblik på politisk stillingtagen til, hvilket af fire mulige løsninger af indsatskravet der skal arbejdes videre med. I løbet af foråret 2023 ventes en statslig ansøgningsrunde med hensyn til finansiering af sådanne indsatser, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt, at der på nuværende tidspunkt tages stilling til valg af løsning.

Teknik og Miljø søgte statslige midler hjem til en forundersøgelse, som blev gennemført i 2020-2021. Forundersøgelsen beskriver de tekniske muligheder for at etablere faunapassage ved opstemningen til Mes Sø i Skjern Å. Forundersøgelsen opstiller fire mulige løsningsforslag, der alle lever op til vandområdeplanernes krav til passageløsninger:

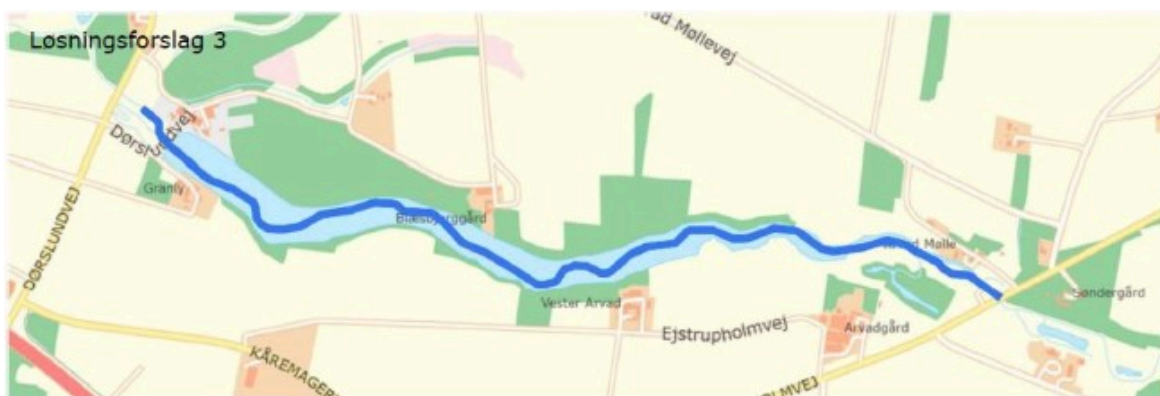
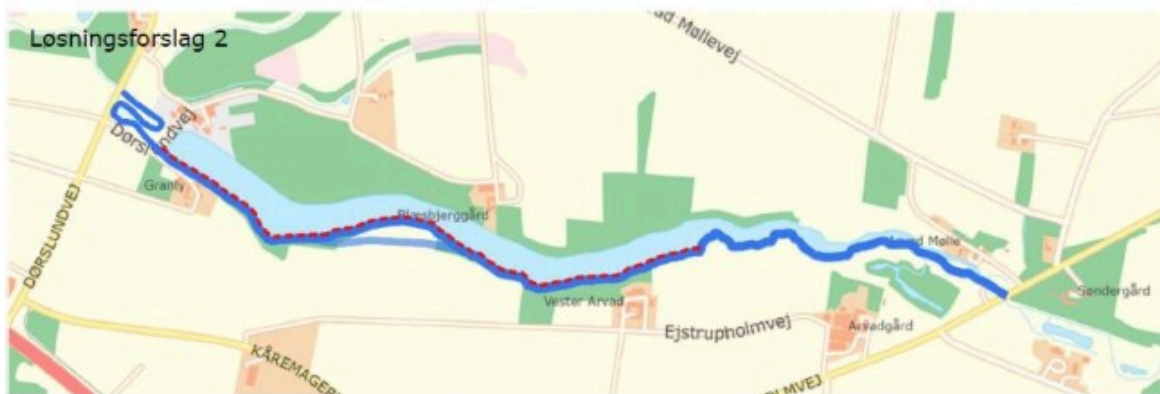
1. Etablering af et nyt vandløbsforløb langs den sydlige bred af Mes Sø. Sø og vandløb adskilles af en cirka 1.300 meter lang jernspuns. Søen med nuværende vandspejl og elproduktion kan bevares, men elproduktionen reduceres.

2. Etablering af et nyt vandløbsforløb langs den sydlige bred af Mes Sø. Sø og vandløb adskilles af en cirka 1.000 meter lang jernspuns. Søens vandspejl sænkes 0,5 meter. Elproduktionen kan bevares, men reduceres betydeligt.

3. Genetablering af Skjern Å og ådal gennem Mes Sø. Opstemning og sø nedlægges, og elproduktionen ophører.

4. Forlægning af Skjern Å til et nyt cirka 2 kilometer langt forløb nord om Mes Sø. Søen med nuværende vandspejl og elproduktion kan bevares, men elproduktionen reduceres.

De fire løsningsforslag er skitseret på kortene herunder:

Teknik og Miljø har på et møde i august 2021 forelagt de fire løsningsforslag for de involverede lodsejere, som har vist stor forståelse for kommunens opgave. Lodsejerinteresserne er dog forskellige, og der er ikke enighed blandt lodsejerne om valg af løsning.

Omkostningerne til gennemførelse af hvert af de fire forslag overskrider det beløb, der normalt kan hjem søges til finansiering af vandområdeplanindsatser, og Teknik- og Miljø har derfor været i dialog med Miljøstyrelsen om mulighederne for at finansiere en indsats. Miljøstyrelsen har i den forbindelse opfordret Ikast-Brande Kommune til at ansøge om midler til gennemførelse af et projekt med henvisning til, at kommunerne er forpligtet til at gennemføre vandområdeplanindsatserne, og at indsatserne skal være omkostningseffektive. Miljøstyrelsen har således meddelt, at den forventer, at kommunen ansøger om realisering af et projekt, og at en ansøgning vil blive behandlet efter gældende undtagelsesbestemmelser, der gælder for særligt omkostningstunge, men værdifulde projekter. Som udgangspunkt skal den mindst omkostningstunge løsning dog vælges. Såfremt Miljøstyrelsen godkender en ansøgning og bevilger støtte til projektet, er kommunen forpligtet til at gennemføre en indsats, uanset om der kan indgås frivillige aftaler med lodsejerne eller ej.

I forbindelse med forundersøgelsen var det vurderingen, at etableringsomkostningerne for hvert af de fire løsningsforslag ville ligge på omkring 20 millioner kroner. En efterfølgende undersøgelse af indholdet af miljøfremmede stoffer som nikkel og cadmium i søens sediment viser imidlertid, at indholdet af disse er lavere end forventet – udgifterne til eventuel bortskaffelse af sedimentet vil derfor være mindre end ventet, og løsningsforslag 3 vil dermed forventeligt være væsentligt billigere end de øvrige i etablering. Omvendt vil udgifterne til erstatninger formentlig blive størst i forbindelse med løsningsmulighed 3.

Et eventuelt projekt gennemføres med hjemmel i vandløbslovens § 37 og mod erstatning for dokumenterede tab. Eksempelvis vil ophør med – eller reduceret – elproduktion ved vandkraftværket afføde et krav om erstatning. Midler til erstatning dækkes ligesom etableringsomkostninger af de statslige støtteordninger og ansøges særskilt hos Miljøstyrelsen. Eventuelle uoverensstemmelser om erstatningsstørrelser afgøres af en taksationskommission.

Der ventes to ansøgningsrunder i 2023 med hensyn til finansiering af etableringsomkostningerne. Den ene runde indbefatter alene nationale/statslige midler, mens den anden medfinansieres af EU med 75 %. Der kan løbende søges tilskud hos Miljøstyrelsen vedrørende finansiering af erstatninger – denne tilskudsordning indbefatter alene statslige midler. I forbindelse med de tilskudsordninger, der alene rummer statslige midler, er der mulighed for medfinansiering – eksempelvis fra kommunens eller andres side. Eventuel medfinansiering indregnes efter det oplyste ikke i forbindelse med Miljøstyrelsens vurdering af et projekts omkostningseffektivitet.

Teknik og Miljø bemærker

De fire løsningsforslag vil alle hver især kunne opfylde indsatskravet på stedet, og der kan ikke entydigt peges på én løsning, som kun har fordele forbundet med sig.

Efter en samlet vurdering finder Teknik og Miljø dog, at løsningsforslag 3 landskabeligt set bedst vil kunne indpasses i landskabet og efter realiseringen vil fremstå som den mest naturlige løsning, idet den alt andet lige vil ligge tættest på den upåvirkede tilstand, som Skjern Å havde på stedet før, opstemningen blev etableret for lidt over 100 år siden. Det vil tilsvarende være denne løsning som i videst muligt omfang genskaber de naturlige passageforhold på stedet. Dette løsningsforslag forventes endvidere at være det mest omkostningseffektive – i det mindste for så vidt angår etableringsomkostningerne.

De primære ulemper ved løsningsforslag 3 vil være, at en eventuel realisering af dette nødvendigvis vil medføre, at det naturmæssige indhold, der har indfundet sig som følge af søens tilstedeværelse, alt andet lige vil blive påvirket negativt. Tilsvarende vil naboer og omgivelserne i øvrigt skulle indstille sig på, at søen ikke længere vil være på stedet. Selv om selve vandkraftværksbygningen bevares, vil stedet desuden ikke længere have helt den samme kulturhistoriske fortællerværdi med hensyn til vandkraftværket og dets historie, hvis opstemningen og søen fjernes.

Når der foreligger en beslutning om, hvilken af de fire løsningsforslag der skal arbejdes videre med, kan den egentlige myndighedsbehandling gå i gang. Der er flere lovbundne procedurer i den forbindelse – samt flere love i spil i det konkrete tilfælde. Alene behandlingen efter vandløbsloven indebærer, at det pågældende restaureringsforslag skal i mindst otte ugers offentlig høring – eventuelt suppleret med et offentligt møde om projektet. Derudover forudsætter projektet blandt andet også dispensation fra naturbeskyttelsesloven. De relevante myndighedsafgørelser vil kunne påklages.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal tage stilling til, hvilket af de fire mulige løsningsforslag, der skal arbejdes videre med – med henblik på realisering af indsatsen til etablering af faunapassage i Skjern Å ved Mes Sø.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen. Udgifterne – herunder kommunens lønudgifter – til gennemførelse af et af løsningsforslagene dækkes af de statslige støtteordninger til gennemførelse af vandområdeplanerne.

Punkt 10: Godkendelse af Varmeprojektforslag - Udvidelse af forsyningsområde - Del af Holmevej og Nørholmvej, Ejstrupholm

13.03.01-P19-8-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Økonomi- og Planudvalget 14. marts 2023

Byrådet 20. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget godkender projektforslaget i henhold til projektbekendtgørelsen, under følgende forudsætninger:
 - Etablering af fjernvarmeforsyning kan først ske ved bindende tilsagn fra de 4 naturgasforsynede boliger.
 - Der skal være afgivet bindende tilsagn senest 01. juli 2023. Projektgodkendelsen bortfalder, hvis dette ikke kan opnås.
 - Godkendelsen bortfalder såfremt der ikke opnås tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen. Reglen om forsyningspligt træder ligeledes først i kraft såfremt der opnås tilsagn om tilskud
- Teknik og Miljø meddeles delegation til fremadrettet at godkende varmemprojektforslag, forudsat at der ikke er indkommet indsigelser eller bemærkninger i forbindelse med høringen.

Sagsfremstilling

Ejstrupholm Varmeværk ansøger om godkendelse af varmemprojektforslaget: "Udvidelse af forsyningsområde til matrikel 10p, 10q, 10aa, 10ak og 10ø" (del af Holmevej og Nørholmvej)

Projektforslaget er udarbejdet af Dansk Fjernvarmes Projektselskab (DFP) for Ejstrupholm Varmeværk.

De fem matrikler er en mindre del af industriområdet i Ejstrupholm, der indgår i Varmeplan Ikast-Brande 2022 i kategorien "eventuel fjernvarme". Fire ejendomme er opvarmet med naturgas, og den femte er opvarmet med træpiller.

Områdefrænsning for projektet vist med rødt. Gul markering er det resterende naturgasområde i Ejstrupholm - Nord er opad på kortet.

Der er udstedt en administrativ forhåndsgodkendelse af varmeprojektforlaget, der giver mulighed for, at Ejstrupholm Varmeværk kan søge om statsligt tilskud til konverteringen af området. Udvalgets godkendelse af projektforlaget er betinget af, at der opnås tilskud. Den administrative forhåndsgodkendelse er ikke juridisk bindende og er givet under forudsætning af, at der ikke indkommer indsigelser i høringsperioden og at projektforlaget opnår byrådets politiske godkendelse.

Formålet med projektet er, at etablere fjernvarmeforsyning til de 5 matrikler. Projektforlaget er udarbejdet på baggrund af konkret interesse og henvendelse fra ejendomsjerne til Ejstrupholm Varmeværk. Der er indhentet positive forhåndstilkendegivelser fra de 4 ejendomme, der er forsynet med naturgas. Den 5. ejendom, opvarmet med træpiller, ønsker ikke for nuværende at omlægge sin varmeforsyning, men med godkendelse af varmeprojektforlaget gives alle boliger i området mulighed for at konvertere til fjernvarme i fremtiden.

I henhold til projektbekendtgørelsen er der ikke regnet på fortsat forsyning med naturgas, da det ikke anses som et relevant scenarie. Der er regnet på det relevante alternativ i form af individuelle varmepumper.

I forhold til varmepumpealternativet udviser projektet for de 5 ejendomme en positiv samfundsøkonomi på 679.633 kr. (nutidsværdi over 20 år). Det svarer til en forskel på 40% i forhold til varmepumpealternativet.

Da projektet er udarbejdet på baggrund af ejendomsjernes eget konkrete ønske om at konvertere til fjernvarme frem for andre alternative opvarmningsformer, er der ikke udarbejdet brugerøkonomiske beregninger. Dette er i overensstemmelse med projektbekendtgørelsens §15 stk. 4, der giver mulighed for at undlade oplysninger af uvæsentlig karakter for projektforlaget.

Projektforlaget udviser, med statsligt tilskud, en beskeden selskabsøkonomisk fordel på 5.049 kr. (nutidsværdi over 20 år), ved en tilslutning af de 4 naturgasejendomme.

For at projektet kan opnå tilskud, er det et krav, at tilskuddet er en forudsætning for den kommunale godkendelse af projektforlaget.

Der er lavet følsomhedsberegninger på

- Anlægsomkostninger på hovedledningsanlæg, +/- 20%
- Anlægsomkostninger på varmepumper, +/- 20%
- COP-værdi (effektivitetsgrad) på varmepumper, +/- 20%
- Ændringer i el-pris, +/- 20%
- Ændringer i CO2 priser, højt/lavt prisforløb

På samtlige parametre er der solidt samfundsøkonomisk overskud.

Projektet har været udsendt i 4 ugers høring hos Evida Nord og netselskabet N1 i perioden 19. december 2022 til 27. januar 2023.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Godkendelse af fremtidige projektforslag

For at understøtte hastigheden for omstilling af varmeforsyningsområdet, har forsyningselskaberne overført Teknik og Miljø, ønsket at godkendelsesprocessen for varmeprojektforslag forkortes i tid.

Godkendelsesprocessen for varmeprojektforslag er typisk ukomplicerede forløb, hvor der sjældent er bemærkninger fra hverken sagens parter eller udvalget.

Teknik og Miljø foreslår, at godkendelseskompetencen for ukomplicerede varmeprojektforslag uddelegeres til Teknik og Miljø. Denne løsning er velkendt i andre kommuner, blandt andet Herning og Ringkøbing-Skjern. Såfremt delegationen overdrages til Teknik og Miljø, vil udvalget efterfølgende modtage meddelelser om godkendte forslag.

Udvalget skal tage beslutning om følgende:

Udvalget skal tage beslutning om varmeprojektforslaget, underlagt de beskrevne forudsætninger, kan blive godkendt i henhold til projektbekendtgørelsen.

Udvalget skal desuden beslutte, om Teknik og Miljø fremadrettet kan meddeles delegation til at godkende varmeprojektforslag endeligt, forudsat at der ikke er indkommet indsigelser og bemærkninger i forbindelse med høringen.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Varmeprojektforslaget er omfattet af:

- "Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg." Bekendtgørelsens §3 siger, at projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, herunder transmissions- og fordelingsledninger m.m., skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse.
- "Bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet." Bekendtgørelsen stiller i §5, stk. 4a, krav om at projektgodkendelsen er betinget af tilsagn om tilskud, og stk. 5 at projektet ikke vil blive udført, såfremt tilskud ikke opnåes.

Bilag

Varmeprojektforslag - Udvidelse af forsyningsområde til matrikel 10p, 10q, 10aa, 10ak og 10ø.

Budgetmæssige konsekvenser

Projektet kan medføre en ansøgning om kommunal garantistillelse.

Bilag

Projektforslag inkl. bilag

Punkt 11: Temadrøftelse - Finansierings- og implementeringsstrategi for grønne indfaldsveje, alléer og boligområder i hele kommunen

04.01.09-P20-2-23

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 8. marts 2023

Udviklings- og Erhvervsudvalget 8. marts 2023

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles sideløbende i hhv. Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Udviklings- og Erhvervsudvalget ved et fælles møde den 8. marts 2023 kl. 10.30 i mødelokale 100, Rådhuset.

Baggrund

Denne temadrøftelse skal ses i forlængelse af det politiske ønske om at opretholde enkeltrettede cykelstier på begge sider af Thomas Poulsens Allé og bevare poppeltræerne. For at sikre cykelstierne mod rodindrængning er der etableret en rodspærre på vestsiden af Thomas Poulsens Allé. Cykelstien på vestsiden havde været spærret af igennem en længere periode, da poppeltræernes rødder havde ødelagt belægningen på cykelstien, og cykelstien i østsiden havde været midlertidig afmærket som dobbeltrettet cykelsti.

Økonomi- og Planudvalget besluttede i forlængelse heraf den 1. marts og 29. marts 2022, at der i et samarbejde med Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Udviklings- og Erhvervsudvalget skulle udarbejdes en masterplan samt en finansierings- og implementeringsstrategi for grønne indfaldsveje og alléer i hele kommunen. Opdraget til planen er at sikre langtidsholdbare løsninger, der understøtter biodiversiteten i hele kommunen. Dette blev godkendt i Byrådet 4. april 2022.

Temadrøftelsen

Træer ved indfaldsveje, alléer og boligområder giver et særligt udtryk og identitet for vejene. Som der er beskrevet i Handleplanen fra maj 2021 er der flere indfaldsveje, hvor træerne nu er ved at nå en alder, hvor restlevetiden er 10-15 år. Derudover har kommunen flere alléer i boligområder, hvor træerne har nået en høj alder, der giver udfordringer i forhold til træernes trivsel, fritrum, og den omkringliggende belægning.

Ikast-Brande Kommune har mange jævnaaldrende allétræer og følgelig deraf den samme vurderede restlevetid. Både af økonomiske hensyn, men også for at gøre foryngelsen af træerne mindre iøjefaldende, bør alléerne og evt. dele af alléerne

udskiftes løbende. Under udskiftning af alléerne er det vigtigt, at der gøres brug af erfaringer om, hvilke træer der trives bedst i bymiljøet for at sikre, at der på sigt kan opnås flotte veletablerede træer i kommunen med en jævn aldersfordeling.

En allé giver det bedste indtryk, når træerne har en god trivsel, ikke generer de tilstødende elementer, samt har nået en hvis alder og størrelse. Derfor er det vigtigt, at de tidligere erfaringer følges for at få det bedst mulige udtryk.

Temadrøftelsen handler om hvor der skal sætte ind med udskiftningen og hvilket tempo det skal udføres. Drøftelsen skal også omhandle hvilke krav der skal være til udskiftningen, så der sikres en god trivsel de steder hvor der bliver plantet nye træer. Som udgangspunkt kan den løbende udskiftning tages indenfor driftspuljen, og kræver derfor ikke øget økonomiske rammer, men det afhænger af beslutningen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 12: Meddelelser

00.22.04-P00-3-22

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Revision af Råstofplan

Regionsrådet har vedtaget, at Råstofplan 2020 skal revideres. Derfor igangsætter Region Midtjylland nu idé- og debatfasen, hvor alle interessenter inviteres til at indsende idéer og forslag til indholdet af Råstofplan 2024. Høringsperioden løber fra mandag den 30. januar til og med mandag den 10. april 2023. Regionen har i den kommende planlægning fokus på følgende områder:

- Udlæg af råstofgraveområder
- Helhedsplanlægning
- Bæredygtighed og cirkulær økonomi
- Det tværregionale samarbejde

Teknik og Miljø udarbejder et teknisk høringssvar, hvis der er relevant. Læs mere om idé- og debatoplægget på hjemmesiden: www.rastofplan2024.rm.dk

Genbrugsbeholder - Status på indkøb, levering og opstart af tømning - februar 2023

Ikast-Brande Kommune indgik i 2021 en aftale med den danske plastvirksomhed AVK om levering af ca. 17.000 affaldsbeholdere til indsamling af 6 genanvendelige affaldstyper (papir, pap, metal, hård og blød plast og mad- og drikkekartoner).

Indsamling af de lovbestemte 10 affaldstyper ved husstande, kommunens institutioner m.m. skulle være trådt i kraft i sommeren 2022. Ikast-Brande Kommune fik af Miljøministeriet godkendt en dispensation til at udskyde opstarten af indsamlingen til senest 31. december 2022.

Til trods for stigende råstofpriser og til tider knappe ressourcer i forbindelse med produktionen af beholdere, er det lykkedes Ikast-Brande Kommune at komme i mål med leveringen af de nye genbrugsbeholdere.

I november 2022 blev alle beholdere leveret til de adresser, hvor Ikast-Brande Kommune fremover skal afhente genanvendeligt affald. Det skete med hjælp fra en underleverandør til AVK.

I den forbindelse blev alle kommunens institutioner, administrationsbygninger m.m. også indlemmet i ordningen. Det er sket enten ved at levere traditionelle beholdere på hjul eller nedgrave affaldsløsninger, hvor det har givet mening.

Alle beholdere blev leveret og mærket op, så Meldgaard Miljø kunne starte indsamling af papir, pap, metal, plastik og mad- og drikkekartoner 5. december 2022.

Meldgaard har startet opgaven med indsamling i 4 skraldebiler. På grund af leveringsproblemer generelt i branchen, startede Meldgaard op de første uger med reservebiler.

Inden uge 52 2022, var de nye skraldebiler, der fremover skal køre på opgaven i Ikast-Brande Kommune, leveret og indsat i drift. Med de nye skraldebiler i drift får vi den bedste mulighed for en stabil drift og korrekt levering af data fra skraldebilerne til Teknik og Miljø's datasystem.

Erhvervsvirksomheder skal fra 1. januar 2023 leve op til de samme sorteringskrav, som husholdninger er underlagt. Ikast-Brande Kommune indsamler som udgangspunkt ikke genanvendeligt affald ved virksomheder, da kommunen kun må indsamle affald ved virksomheder, der i art og mængde svarer til en husstands forbrug.

Teknik og Miljø er derfor i løbende dialog med både virksomheder og relevante transportører af affald i markedet om at sammensætte de korrekte indsamlingsløsninger for virksomheder i kommunen.

Ikast-Brande Kommune lever med de etablerede indsamlingsordninger op til lovgivningen på området om at indsamle de 10 affaldstyper fra 1. januar 2023.

Finansiering bevilget til kystvandråd vedrørende henholdsvis Ringkøbing Fjord og Skive Fjord

Som meddelt Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, den 28. september 2022, indgik det i en landspolitisk aftale fra 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug, at der skal gennemføres en evaluering af det faglige grundlag for indsatsen for at mindske kvælstoftilførslen til vandmiljøet. I den forbindelse har der kunnet søges statslige midler hjem til at etablere såkaldte kystvandråd, der skal gennemføre lokalt funderede analyser i udvalgte marine områder (fjorde og lignende). Disse analyser skal afdække, om der kan findes andre veje til at opnå miljømålene i de statslige vandområdeplaner end de hidtidige virkemidler som eksempelvis såning af efterafgrøder på de dyrkede arealer i oplandet.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Holstebro Kommune har søgt om de statslige midler til sådanne kystvandråd vedrørende henholdsvis Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord. Viborg Kommune har gjort tilsvarende vedrørende Skive Fjord m.fl. – i regi af Limfjordsrådet, hvori Ikast-Brande Kommune er passivt medlem. Ansøgningerne fra Ringkøbing-Skjern Kommune og Viborg Kommune er blevet imødekommet med tilsagn om de ansøgte tilskud på henholdsvis 3,8 og knapt 4,0 mio. kr., og der kan således arbejdes videre med lokalt funderede analyser i kystvandråd vedrørende Ringkøbing Fjord og Skive Fjord. Cirka 13 % af oplandet til Ringkøbing Fjord ligger i Ikast-Brande Kommune, mens cirka 1 % af oplandet til Limfjorden (herunder Skive Fjord) ligger her. Ikast-Brande Kommune primære engagement i denne sammenhæng vil således ligge i kystvandrådet vedrørende Ringkøbing Fjord.

De lokalt funderede analyser med tilhørende alternative indsatsprogrammer for at opnå en god tilstand i henhold til EU's Vandrammedirektiv skal foreligge ved årets udgang. De tildelte midler til opgaveløsningen anvendes i vid udstrækning i forbindelse med indhentning af relevante bidrag fra anerkendte eksperter inden for vandmiljøområdet.

Yderligere oplysninger om kystvandrådenes arbejde følger i løbet af året.

Punkt 13: Lukket:

00.22.04-P00-3-22